

bilag 1, dog er ordet »burde« i stk. 1 ændret til ordet »måtte« for at bringe det i overensstemmelse med ordlyden i de øvrige nordiske lande.

*Til §§ 274-289*

Bestemmelserne er identiske med de af Sølovsudvalget i betænkning nr. 1215 foreslåede §§ 274-289 og der skal henvises til Sølovsudvalgets bemærkninger, jf. bilag 1. Det er i § 288, stk. 1, 2. pkt., præciseret, at tidspunktet, hvor skaden eller tabet ikke kunde opdages er udleveringstidspunktet.

*Til § 290*

Bestemmelsen svarer til den af Sølovsudvalget i betænkning nr. 1215 foreslåede § 290 og der skal henvises til Sølovsudvalgets bemærkninger, jf. bilag 1. I overensstemmelse med de øvrige nordiske lande har man dog valgt at ændre ordlyden »medmindre tabet skyldes« til den mere ligefremme og aktive formulering »som er opstået uden«. Man har ligeledes valgt at præcisere, at reguleringen af afsenderens ansvar ikke præjudicerer anden lovgivning.

*Til §§ 291-309*

Bestemmelserne er identiske med de af Sølovsudvalget i betænkning nr. 1215 foreslåede §§ 291-309 og der skal henvises til Sølovsudvalgets bemærkninger, jf. bilag 1.

*Til § 310*

Bestemmelsen er en nydannelse i forhold til den gældende sølov. Haag-Visby-reglerne indeholder ikke jurisdiktionsbestemmelser. Det gør derimod Hamburg-reglerne, men så længe disse ikke er trådt i kraft i Norden, vil der for søtransportaftaler ikke foreligge internationale regler på dette område.

Sølovsudvalget fandt, at det på nuværende tidspunkt ville være ønskeligt med en jurisdiktionsbestemmelse, idet man har ønsket i et vist omfang at sikre jurisdiktion i Norden, jf. også bemærkningerne til stk. 5. Efter forhandlinger med de øvrige nordiske lande har man her valgt at lave en anden formulering end den af Sølovsudvalget oprindelige foreslåede. Ændringerne skyldes bl.a. hensynet til at klarlægge, at reglen ikke er eksklusiv, men sikrer en ret til at anlægge sag, ligesom det også har været ønsket at fastslå retten til at foretage foreløbige retsskridt her i landet. Den nu foreslåede bestemmelse er således i overensstemmelse med de øvrige nordiske landes forslag.

Stk. 1 sikrer, at sager om transport af stykgods efter sagsøgers valg kan anlægges ved domstol på visse nærmere angivne steder (nr. 1-4).

Det følger af nr. 1, at sagsøger kan rejse sag ved en domstol på det sted, hvor sagsøgte har sit hovedkontor, eller hvis et hovedkontor ikke er kendt, hvor sagsøgte har sit almindelige opholdssted.

I nr. 2 sikres det, at sagen også kan rejses ved en domstol på det sted, hvor transportaftalen blev indgået, forudsat at sagsøgte der har et forretningssted, en filial eller et agentur (f.eks. en linieagent), hvorigennem aftalen er indgået. Spørgsmålet om, hvor en transportaftale skal anses for at være indgået, reguleres ikke i loven, men må bedømmes efter de almindelige regler om dette.

Det følger endvidere af nr. 3 og 4, at sag også kan rejses ved en domstol på det sted, hvor det aftalte leveringssted eller det aftalte eller faktiske udleveringssted ligger. Med den foreslåede formulering har man ønsket at sikre sagsøger en ret til at få værneting i Norden i de tilfælde, hvor der er tale om gennemgangskonnossementer eller kombinerede transportdokumenter vedrørende transport til og fra Norden. Sker der i sådanne tilfælde omlastning i en havn udenfor Norden, f.eks. Rotterdam eller Hamburg, kan der anlægges sag i Norden, uanset om det første led af transporten (ved eksport) eller det sidste led af transporten (ved import) sker med skib eller andet transportmiddel, f.eks. jernbane. Det er dog en forudsætning, at der er tale om én samlet transportaftale og ikke tilfælde, hvor im- eller eksportøren selv har truffet aftale med de forskellige transportører.

Sager kan naturligvis rejses andre steder, som måtte have tilknytning til aftalens indhold, men der har været et ønske om at sikre sagsøger værneting ved domstole på de nærmere angivne steder. I stk. 1 er det derfor bestemt, at en jurisdiktionsklausul er ugyldig i det omfang, den begrænser sagsøgerens ret til ifølge eget valg at rejse sag ved en domstol på et af de steder, der er anført i nr. 1-4. Jurisdiktionsklausuler er kun ugyldige i det omfang, de begrænser sagsøgerens valgret. Bestemmelsen gælder, hvad enten det er transportøren eller transportkunden, som rejser sagen. Bestemmelsen gælder også i de tilfælde, hvor sagen rejses mod en undertransportør.

Det fremgår af stk. 1, at ugyldigheden alene gælder jurisdiktionsklausuler, som begrænser sagsøgers valgret. Selvom en sag ifølge klausulen kun kan rejses ved den domstol på et andet sted, end den der er angivet i nr. 1-4, mister en sådan klausul således ikke helt sin betydning. I sådanne tilfælde følger det af stk. 2, nr. 1, at sag kan rejses ved en domstol på det sted, der til dette formål er angivet i transportaftalen. Klausulen forhindrer blot ikke, at sag anlægges ved